GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

El valencià i el català, una mateixa llengua.

Opinió | 04/05/2008 | 00:28

Cal celebrar que al diccionari dels valencians s'hi pugui llegir que la seva llengua i el català són una mateixa cosa.

La secció lexicogràfica de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua va aprovar una definició de valencià per al Diccionari Normatiu Valencià, que referma que es tracta d'una llengua que té dues denominacions: valencià i català. El nom valencià és el que s'ha usat històricament per designar la llengua catalana en el territori del País Valencià, o de la denominada en l'actualitat Comunitat Valenciana, i el nom català és utilitzat al Principat de Catalunya i a les Illes Balears. Es tracta doncs del mateix idioma amb dues denominacions distintes. Però mai (tal com els secessionistes lingüístics, influits generalment per posicions polítiques de caire espanyolista radical han intentat fer veure al llarg dels temps), i malgrat tenir aquestes dues denominacions, ha estat una llengua distinta.

En el cas de les Illes Balears això ja queda molt ben definit en l'Estatut d'Autonomia Balear, perquè resa exactament que la llengua propia i oficial, conjuntament amb l'espanyola, a tota la comunitat és el català. Per la qual cosa en aquest apartat soba cap mena de comentari al respecte. Malgrat això voldria incidir en que les denominacions mallorquí, menorquí i eivissenc no són de cap manera errors de denominació de caire popular, tal com alguns creuen, ni tampoc llengües distintes de la catalana, sinó que es tracta de subdialectes del català central que el Diccionari de la Llengua Catalana contempla de manera oficial, òbviament, i que respecta per la seva vivesa alls territoris esmentats. Aquestes doncs, són formes territorials d'ús del català, anomenats subdialectes, tal com ho són el lleidatà, l'empordanès, el fragatí, el xipella, l'alguerès o el rossellonès, per posar-ne alguns exemples ben vius.

Tot i que també s'ha anomenat i s'anomena català en certs àmbits, en terres valencianes fa segles que la manera més comuna i més estesa de designar la llengua que s'hi parla és dir-ne valencià. És amb aquest nom que consta a l'Estatut d'Autonomia del 1982, tot i que això no exclou que les Corts Valencianes, al preàmbul de la llei de creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (1998), reconeguin que els parlars balears, valencians i catalans formen part d'un mateix "sistema lingüístic". I així ho expressa de manera molt clara la mateixa Acadèmia Valenciana de la Llengua "El valencià, idioma històric i propi de la Comunitat Valenciana, forma part del sistema lingüístic que els corresponents Estatuts d'autonomia dels territoris hispànics de l'antiga Corona d'Aragó reconeixen com a llengua pròpia". Aquesta és la forma en que s'explicita i això s'explicita en el preàmbul de la Llei 7/1998, de 16 de setembre, de la Generalitat Valenciana, de Creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

D'una lectura estricta dels estatuts d'autonomia espanyols se'n deduiria que a Espanya hi ha cinc llengües cooficials. Els estatuts català i balear estipulen que el català és llengua cooficial a Catalunya i a les Balears, respectivament, tal com dic més amunt, mentre que l'estatut valencià (article 7) fa el mateix amb el valencià. Cap dels estatuts però i paradoxalment, fa referència al fet que aquestes denominacions es refereixen a una mateixa llengua, amb les variants territorials corresponents. La qual cosa ja té un significat i un origen el el que caldria especular, per saber per quin motiu això no es diu, ni consta el els textos legals autonòmics.

És per aquest motiu que, de vegades, quan l'estat ha apostat pel plurilingüisme, ha permès que

hi hagi una versió catalana i una versió valenciana diferenciades dels mateixos documents (per exemple, la traducció separada d'una part del BOE al català i al valencià o, més recentment, la traducció de la Constitució Europea a les diverses llengües oficials), o bé que determinades publicacions enumerin les cinc llengües cooficials a Espanya, sense fer cap referència al fet que català i valencià són dues maneres diferents d'anomenar la mateixa llengua.

A nivell científic o acadèmic, tal com ara l'Acadèmia Valenciana de la Llengua posa ineluctablement de manifest, ningú no dubta de la unitat de la llengua. El problema de la denominació és merament polític i s'arrossega des del moment que determinats grups polítics i socials –sobretot valencians i procedents del denominat blaverisme que també s'ha intentat instaurar a les Illes sense èxit per sort per la nostra llengua pròpia i comuna– han volgut fer un ús polític i partidista de la denominació idiomàtica. Per resoldre aquest atzucac, des de certs sectors (acadèmics, culturals i cívics) s'ha propugnat una denominació integradora de la llengua a efectes supraautonòmics: català/valencià (o valencià/català), que si prospera pot posar punt final a aquest desroposit d'uns sectors interessats bàsicament, a fer desapareixer la llengua catalana i a que sigui sistemàticament substituïda per l'altra, oficial a tot l'estat.

Aquesta decisió hauria de ser consensuada al màxim nivell entre els governs balear, valencià i català i hauria de ser acceptada per les Corts a Madrid. L'acord huria de comptar amb l'assessorament i la cooperació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat de les Illes Balears, els organismes que, d'acord amb els estatuts respectius o la legislació posterior, tenen competència en matèria de llengua. La cooperació entre aquestes institucions té la màxima importància, i és d'un significat primordial per tal de tancar, no solament aquest acord interterritorial, sinó d'altres que puguin venir a la llarga, encara que cal remarcar que a instàncies del mateix estat, en el redactat dels corresponents estatuts, ja va quedar clar i encara hi queda que la federació de territoris autonòmics queda expressament prohibida de facto, ja que aquest fet podria propiciar altres acords, i no precisament lingüístics. Heus aquí doncs també, la por dels legisladors i dels polítics, sobretot de la capital de l'estat, de la associació interterritorial d'aquests Antics Territoris de la Corona d'Aragó, nom eufemístic amb que alguns anomenen els Països Catalans, i que altres no tenen cap problema en mencionar clarament, que per això a la Vinya del Senyor hi ha de tot, i als mercats s'hi ven tota mena de gènere.

En un article periodístic no s'hi pot resumir un assaig sencer sobre una qüestió, però voldria deixar clar la importància del no trencament de la unitat lingüística del català, que és cabdal. Si anem cap a un model de dues llengües ("català" i "valencià"), no només es multiplicaran els costos del plurilingüisme sinó que es fragmentarà el mercat potencial dels parlants de català/valencià (amb repercussions en l'àmbit editorial, de mitjans de comunicació, etiquetatge, i altres) i les demandes lingüístiques de catalans i valencians a nivell estatal i europeu quedaran igualment divididas: en lloc de parlar d'un col·lectiu de més de 7 milions de parlants i prop de 12 milions d'habitants en els territoris en què el català/valencià és oficial, parlaríem de col·lectius de pocs milions de parlants fragmentats per comunitats autònomes, la qual cosa afebliria indubtablement qualsevol demanda lingüística o intent de redreçament, recuperació o normalització de la llengua, incloent-hi l'abast de l'oficialitat tant a l'Estat com a la Unió Europea, i proporcionaria la satisfacció política i ideològica dels sectors anticatalanistes. El divideix i venceràs per dir-ho ras i curt vaja.

A aquestes conseqüències hauríem d'afegir-ne d'altres, com ara la pèrdua d'utilitat entre els parlants que la tenen per oficial, pel fet que es reduirà el seu àmbit d'ús (laboral, cultural, social, emocional); la pèrdua de prestigi entre els nous ciutadans arribats d'altres països, que percebrien una feblesa política i social per no haver sabut resoldre el tema de la unitat de la llengua;

ressentiment i divisió entre comunitats, i tota una sèrie de conseqüències nefastes per l'evolució i el creixement de la nostra societat lingüística, que també inclou l'ambit cultural.

Com a periodista i copartícep social d'aquesta realitat lingüsítica que és la dels territoris de parla catalana, demanaria als responsables polítics corresponents, que tanquin acords com més aviat millor, i que parlin i arribin a un consens satisfactori en un tema que ens afecta molt directament a tots els catalanoparlans, valencians inclosos òbviament, siguem o no usuaris habituals de la nostra llengua. Cal fer servir el sentit comú, el diàleg i la responsabilitat, la visió a llarg termini i no els interessos particulars que només s'ensumen fins a la cantonada. Cal estar disposats a fer concessions per trobar allò que ens uneix en lloc d'explotar allò que ens separa i que és susceptible de crear enfrontaments estèrils en tots els camps. Tenim un repte al davant nostre i l'hem d'assumir, perquè davant els atacs i les pressions de certs sectors del secessionisme lingüístic, que de fet són pocs però que sovint fan molt soroll, impedir la fragmentació de la nostra llengua és una qüestió d'ara o mai. Perquè d'aquí a molt poc temps potser ens trobarem amb una llengua dividida que a la llarga no servirà ni per uns ni per altres, i desapareixerà com a llengua viva. Per això cal celebrar que al diccionari dels valencians s'hi pugui llegir que la seva llengua i el català són una mateixa cosa.

Autor: Santi_C
Santi_C

https://gironanoticies.com/noticia/6635-el-valencia-i-el-catala-una-mateixa-llengua.htm